

DELJENJE IGRAČ Z DRUGIMI OTROKI

Mnogi otroci svoje stvari, še posebej igrače, zelo težko delijo z drugimi. Včasih ne želijo deliti niti gugalnice na igrišču, peskovnika, sedeža na avtobusu. Medtem pa od drugih otrok pričakujejo, da jim bodo posodili svoje igrače.

RAZVOJ OTROKOVE IGRE IN DOJEMANJE LASTNINE

Nekako **do 2. leta** starosti pri otroku prevladuje **individualna igra**. Otrok se še ne zna igrati z drugimi vrstniki, bolj ga zanimajo odrasli. **Med drugim in tretjim letom** se pojavi **vzporedna igra**, kadar je skupaj več otrok. Otroku je všeč, da je skupaj z vrstniki, vendar sodelovanja z njimi še vedno ni zmožen. Otroci te starosti se torej še vedno igrajo vsak zase, vendar se že pojavljajo elementi posnemanja igre drugega in jemanje igrač drugemu.

Po tretjem letu narašča zanimanje za vrstnike in igro z njimi. Otroci v vrtcu se najraje igrajo v manjših skupinah po dva ali trije, skupine pa se pogosto spreminjajo. Pojavi se **skupna igra**, saj otroci že zmorejo sodelovati med seboj, čeprav še vedno pogosto prihaja do konfliktov. Pri sodelovalni igri otroci težijo k istim ciljem, četudi jih dosegajo z medsebojnimi trenji. Ta vrsta igre zahteva določeno stopnjo emocionalne in socialne zrelosti, da otrok lahko svoje delovanje uskladi z ravnanjem vrstnikov v igri in sklepa kompromise z njimi.

Zlasti od mlajšega predšolskega otroka je tako neupravičeno pričakovati, da bo vedno znal počakati na igračo, ki jo uporablja nekdo drug, da bo zmožen posoditi drugemu svojo igračo v zameno za njegovo in podobno. Dejanja nasprotna opisanim, ki si jih odrasli včasih razlagajo kot sebičnost, so logična posledica otrokove razvojne stopnje (egocentrizma). Vseeno pa otroka lahko postopoma **urimo v posojanju igrač med sabo**. Pri tem mora otrok dobiti občutek, da s tem, ko deli igračo z drugimi, **ne bo ničesar izgubil**.

PREDLOGI, KAKO DOSEČI, DA BO OTROK POSODIL SVOJO IGRAČO

- Zametek deljenja lahko urimo, ko je otrok še čisto majhen, star približno **6 mesecev**. Takrat se lahko igramo igro **daj – dam**. Prigovarjamo mu, naj nam da igračko, a mu jo takoj vrnemo nazaj.
- Preden otroka spodbudimo k posojanju svojih igrač, mu **dovolimo, da reče »ne« in njegov ne tudi upoštevamo**. S tem bo pridobil zaupanje vase in v nas.
- Kadar otrok trmasto vztraja, da ne bo odstopil igrače, **počakamo, da zanimanje zanjo mine**.
- Ko pride drug otrok na obisk, je dobro, da smo nekaj časa poleg obeh otrok in opazujemo, kako poteka njuna interakcija. Če drug otrok želi vzeti neko igračo, lahko na miren način povemo: »Vidim, da si želiš medvedka. Bova vprašali Laro, če ti ga malo posodi.« S tem svojemu otroku date občutek varnosti in zaupanja ter oba otroka učite prosocialnega vedenja in ste jima za vzgled. Če igrače otrok ne želi dati, drugemu otroku poveste, da trenutno igrače Lara ne želi posoditi, ko pa se bo nehala igrati, pa igračo lahko dobi.

- Otroka lahko **vključujemo v igre, kjer bo moral za krajši čas deliti stvari**, a se ne bo počutil ogroženega, npr. skupno barvanje in posojanje barvic, igre za dva igralca, sestavljanke, kocke, kjer vsi sestavljajo eno stvar ipd.
- Še pred nastopom okoliščin, ko bo moral otrok deliti igrače, ga **opozorite, kakšno obnašanje pričakujete od njega**. Pred obiskom prijatelja mu povejte, kako dolgo bo prijatelj ostal in mu zagotovite, da bodo po odhodu igrače spet samo njegove. **Dovolite mu, naj pospravi nekaj najljubših igrač, ki jih nikakor ne želi deliti z drugim otrokom.**
- Tudi **sami lahko delite nekatere svoje stvari z otrokom**, npr. mu dovolite, da nekaj časa uporablja vaš računalnik ali čevlje s peto in ste mu tako za vzgled.
- Posojanje stvari naj otrok najprej **vadi z odraslo osebo**. Odraslim ponavadi otroci bolj zaupajo kot vrstnikom.
- Namesto, da od otroka zahtevamo, naj posodi določeno igračo, otroku ponudimo **možnost izbire**, npr.: »Tina bi se rada igrala z eno tvojih plišastih igrač. Katero ji boš posodila?«
- Določimo lahko **pravila glede posojanja stvari**. Uvedemo lahko pojem **»skupne lastnine«** za družabne igre, športno opremo in druge stvari, ki so v lasti vseh družinskih članov. Za te stvari veljajo drugačna pravila kot za stvari, ki so otroku ljube in so samo njegove. Najbolj priljubljenih igrač otroku ni potrebno deliti. Na ta način bo otrok lažje delil igrače, ki mu ne pomenijo toliko.
- Z otrokom lahko **preberete tudi kakšno od slikanic, ki obravnavajo temo posojanja**, npr. Domen ne posoja svojih igrač.

Pripravila: svetovalna delavka Sabina Žnidaršič, univ. dipl. psih